

Hofroute

2018-2022

Groen Links

Partij van de Arbeid

Socialistische Partij

Samen Sterk!

De Hof van Twente is een economisch, sociaal en ecologisch rijke gemeente.

Dit 'bezit' stelt ons in staat ambitieuze doelen te stellen voor de toekomst.

De toekomst van ons en van onze kinderen. Die doelen gaan vooral over de kwaliteit van onze gemeenschap. Een kwaliteit die in de afgelopen jaren verschaald is geraakt. Drie progressieve partijen werken samen om die toekomst te verwezenlijken. Vanuit de overtuiging en met het besef verantwoordelijk te zijn voor de kwaliteit van onze gemeenschap en van onze leefomgeving. In het hier en nu, maar ook in de wereld van morgen. Met respect voor de mens, voor de natuur en voor de cultuur die ons, in alle diversiteit, verbindt en sterk maakt.

Agenda voor Morgen

Wij hebben onze ambities, die 'Agenda voor Morgen' verwoord in dit manifest. Dat 'Politiek Manifest' gaat over zeven onderwerpen die we belangrijk vinden. Belangrijk als toegevoegde waarden voor onze in beginsel rijke gemeente. 'Toegevoegd' omdat we allereerst vinden dat het voorzien in basisbehoeften zoals inkomen, veiligheid, scholing en transparant bestuur vanzelfsprekend kwalitatief goed en ordentelijk geregeld dient te zijn. Die extra's zijn:

- **burgerparticipatie:** we ontwikkelen moderne vormen van betrokkenheid
- **zorg:** we stimuleren 'samenredzaamheid' en bieden maatwerk waar nodig
- **(kinder)armoede:** vinden we onaanvaardbaar, we bieden perspectief en begeleiding
- **agrarisch ondernemen:** levensvatbare (familie)bedrijvigheid draagt ons buitengebied
- **verduurzaming van de Hof:** klimaatneutraal, hergebruik, fairtrade: kans voor onze ondernemers
- **vluchtelingen:** een begeleide instroom versterkt onze economie én cultuur
- **kunst en cultuur:** versterkt onze gemeenschap en bevordert het vestigingsklimaat

In de volgende pagina's geven we kort aan hoe we die toegevoegde waarden zien, en hoe we die willen bereiken. We beseffen heel goed dat zeggingskracht en daadkracht op gemeentelijk niveau begrensd zijn. Dat neemt niet weg dat we onze ambities benoemen en aan u voorleggen.

Tenslotte, dit Manifest is onderdeel van onze verkiezingsprogramma's voor de gemeenteraadsverkiezing in 2018. Het is daarmee ook richtinggevend voor ons handelen in de gemeenteraad na die verkiezing.

Als u het belang van dit programma ook onderkent, stem dan op ons. Zodat we in de raad, maar liever nog als coalitiepartner, deze plannen handen en voeten kunnen geven.

Burgerparticipatie: deelnemen en samenwerken

Waarom belangrijk?

Er gebeurt veel in de gemeente, en er zal altijd veel gebeuren. Dat kan niet zonder actieve deelname, betrokkenheid en medewerking van burgers, bedrijven en maatschappelijke organisaties, vooraf, tijdens en na het bedenken van allerlei plannen en de uitvoering daarvan. Hoe eerder en beter gemeente en betrokkenen samenwerken, des te beter en slimmer worden die plannen, kan er sneller worden gewerkt, en neemt de opbrengst toe. Met als grondhouding vertrouwen in mondige inwoners!

Dit geldt bij vrijwel alle maatschappelijke opgaven, zoals publieke werken, het beheer van collectieve goederen, de inrichting van maatschappelijke voorzieningen, de openbare orde en het algemeen belang.

Dit geldt voor zowel gemeentelijke projecten en beleidsprocessen als voor initiatieven uit de samenleving die de gemeente ondersteunt.

En tenslotte gaat het om alle denkbare samenwerkingspartners van een gemeente: bewoners, bedrijven, verenigingen, belangengroepen, professionele instellingen, experts en andere overheden.

Wat is dat dan?

Veel inwoners willen 'actief burgerschap', niet altijd en vast ook niet allemaal. Die hang naar 'eigen kracht' en 'doe-democratie' is van oudsher een kracht van onze samenleving: eigen boontjes doppen, willen weten wat er gaat spelen, en daar een mening over hebben. Dat 'mee willen doen' kan op verschillende manier vorm krijgen. Door activatie: het stimuleren om iets zelf te doen, door participatie: het actief deelnemen aan een initiatief, en door 'co-creatie': het samen iets bedenken en doen.

Wij vinden die vormen van burgersamenwerking en burgerparticipatie belangrijk. We kunnen daarmee met elkaar werken aan een gemeenschappelijk belang, dat uiteindelijk bijdraagt aan een aantrekkelijke en vitale (plattelands)gemeenschap.

Burgerparticipatie is niet vrijblijvend, het is geen eenrichtingverkeer. 'Samen' werkt alleen als burgers zich verantwoordelijk voelen en ook verantwoordelijkheid nemen als lid van de gemeenschap. En niet aan de zijlijn blijven staan. Niet omdat iemand vergat ze tijdig uit te nodigen voor een gesprek of omdat de inbreng niet (h)erkend werd als waardevol. Maar ook

niet vanuit opvattingen als 'het maakt toch niet uit' of 'ze doen maar'. Burgerparticipatie gaat juist om het gebruik maken van de eigen kracht en deze te versterken. Ook ongevraagd in de vorm van burgerinitiatieven, door inwoners maar ook door ondernemers, die geloven dat er iets in hun wijk, plaats of leefwereld anders en beter kan. Voor het uitvoeren van deze ideeën en initiatieven is meestal tijd, ruimte, geld en soms ook toestemming nodig.

En hoe dan?

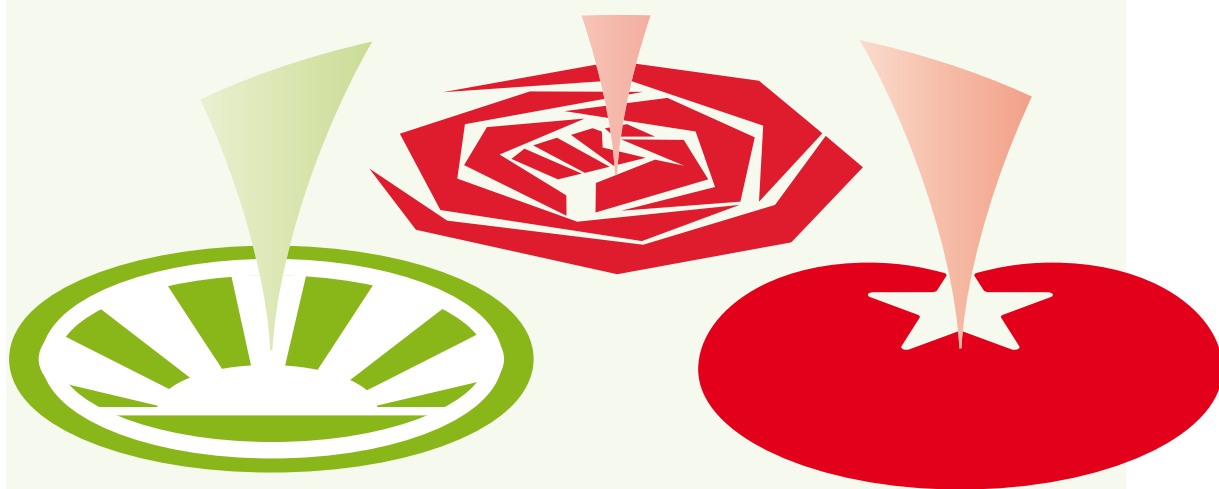
Wij willen dat de gemeente burgerparticipatie (bottom-up) bevordert en faciliteert via onder andere buurtschappen en stads- en dorpsraden.

De raad en het college moeten daarvoor de middelen beschikbaar stellen: kaders en procesgang bepalen, informatie, menskracht en geld beschikbaar stellen. Niet omdat ze politici zijn, maar vooral ook omdat ze burgers zijn die hetzelfde doel/belang hebben als alle andere inwoners. In de praktijk betekent dat dat inwoners en inwonersorganisaties vanaf het eerste moment desgewenst kunnen deelnemen aan de plan- en beleidsvoorbereiding en ook zelf initiatieven kunnen starten in dit kader.

Wat zijn dan de verdere mogelijkheden voor een succesvolle burgersamenwerking? Hoe kunnen we elkaar betrekken en effectief met elkaar communiceren? Langs welke lijnen, met welke 'voelhoorns', leggen en onderhouden we contacten? Als voorbeelden, voor dit moment:

- via digitale platforms, vorming van app-groepen e.d.;
- door gerichte, proactieve (thema)bijeenkomsten: op locatie, inventariserend en luisterend, informerend en toelichtend;
- door burgers en bestuur dicht bij elkaar te brengen:
  - door middel van keukentafelgesprekken
  - door af en toe raadsvergaderingen 'op locatie', in passende kern- of buurtcentra in plaats van alleen in het Gemeentehuis
  - door in raadsvoorstellen niet alleen financiële gevolgen te benoemen, maar ook de opbrengsten en de betrokkenheid van maatschappelijke organisaties.
- door op een passend moment en onderwerp stuur- en/of stuwgroepen samen te stellen;

- door het instellen van een jongerenraad, jongerenlintje;
- door het faciliteren van actieve betrokkenheid, zoals van:
  - burgers, bedrijven en maatschappelijke organisaties die meedenken bij het opstellen van de gemeentelijke structuurvisie,
  - inwoners die tijd, energie en geld willen investeren om een dorpshuis her te bestemmen,
  - schoolbesturen, docenten en ouders die een lokale onderwijsagenda willen opstellen en uitvoeren;
- tenslotte door versterkte, gebiedsgerichte samenwerking tussen gemeente, woningcorporatie, politie en bewoners of -organisaties gericht op de leefbaarheid en veiligheid van wijken.

Zorg – op basis van samenredzaamheid en maatwerk waar nodig

Waarom belangrijk?

De zorg is van iedereen en voor iedereen. Onze inwoners blijven langer gezond en winnen aan kwaliteit van leven door het bevorderen van gezondheid (preventie), door het creëren van een goede toegankelijkheid (laagdrempelig, vroegtijdige signalering) en door een samenhangende aanpak (in de eigen omgeving, door zo nodig professionals).

Als er zorg 'bijgeplust' moet worden, is dat op basis van maatwerk, betaalbaar en met zo min mogelijk bureaucratie. Kern blijft het uitgangspunt dat ieder die zorg nodig heeft daarop kan rekenen.

Wat te doen? En hoe?

1. Bevorderen van gezondheid

Dat willen we bereiken door:

- vroegsignalering:
  - door de zorg laagdrempelig, op het niveau van wijken en buurtschappen te organiseren,
  - door te organiseren rond huisartspraktijk en in de brede eerste lijn;
- voorwaarden vervullen door inzet op zoveel mogelijk beleidsterreinen:
  - mentale' activering (versterken contactennetwerk, deelname aan activiteiten)
  - 'fysieke' activering (sport en beweging),
  - onderwijs (meedoen, gezondheidsvaardigheden),
  - ruimte en ruimtelijke kwaliteit (een groene en gezonde omgeving),
  - sociale zaken (werk, armoedebestrijding),
- in te zetten op een gezonde leefstijl: voldoende bewegen, goede voeding, aanpak overmatig gebruik genotsmiddelen, meedoen, vrijwilligers werk;
- de continuïteit van hulp, dienstverlening én dienstverleners zo veel mogelijk te garanderen;
- de inzet van technologie (domotica, eHealth en eCare).

2. Goede toegankelijkheid

Hiervoor zetten we in op:

- het wegnemen van bureaucratische belemmeringen, de toegang is laagdrempelig en snel;
- een integrale en onderling afgestemde dienstverlening;
- optimaal gebruik van voorzieningen rondom en in de huisartsenpraktijk / eerste lijn, zodanig dat cliënten eerder en sneller naar de juiste zorg geleid

worden. Met als inzet om, met behoud van kwaliteit, dure zorg te voorkomen;

- het beperken en altijd inkomensafhankelijk doen zijn van eigen bijdragen. Eigen bijdragen voor voorzieningen vanuit diverse bekostigingsregimes in de zorg worden bij elkaar opgeteld, het totaal wordt gebonden aan een bovengrens;
- gebruikers van zorg zoveel mogelijk invloed te geven op de keuze van de eigen hulpverlener c.q. zorgorganisatie: zorgcoöperatie en kleinschaligheid;
- waarde toe te kennen aan (de continuïteit van) een goede zorg-infrastructuur in plaats van (alleen maar) af te rekenen op basis van productie.

3. Samenhangende aanpak

Dit willen we bevorderen door:

- de zorg wordt georganiseerd op wijk- en buurtschapniveau, het cliëntbelang gaat boven organisatiebelang;
- we gaan uit van zelfstandigheid en zelfredzaamheid, dit door mensen zoveel als mogelijk zelf te laten doen wat ze zelf nog kunnen, en door ze daar ondersteuning bij te geven en waar mogelijk de benodigde vaardigheden te vergroten;
- professionele (betaalde) zorg wordt ingezet wanneer kennis en kunde dat vereisen;
- clustering van wonen en zorg wordt mogelijk gemaakt, waarbij professionele zorg en mantelzorg elkaar aanvullen. Denk aan toegesneden huisvesting zoals de mogelijkheid van zelfstandige woonruimte voor een mantelzorger grenzend aan het huis van de hulpvrager, de zgn. kangoeroe huizen e.a.

4. En als algemene beleidsuitgangspunten

We ondersteunen initiatieven om te komen tot zorgcoöperatie(s) binnen de gemeente. Hierin ligt de regie en het eigenaarschap van de zorg bij de inwoners zelf.

Er worden overeenkomsten afgesloten met zorgaanbieders. We zetten daarbij in op samenwerking en langjarige relaties met zorgverlenende organisaties. Bij aanbestedingen staan de kwaliteit van de geleverde zorg, samenwerkingsgerichtheid en eerlijke arbeidsvoorwaarden voorop. Pas daarna komen de financiële aspecten. Zo nodig volgen we bij aanbestedingen een eigen koers ten opzichte van de aanbesteding in regioverband.

Zorgverlening is maatwerk. De zorg wordt georganiseerd op wijk- en buurtschapniveau, met overkoepelende expertises. De zorg biedt gelegenheid voor maatschappelijke stages en - in passende mate - voor de inzet van mensen met afstand tot de arbeidsmarkt. We zien zorgverlening als een investering in de samenleving.

De Hof: geen plaats voor (kinder)armoede

Waarom belangrijk?

In onze welvarende samenleving mag 'echte' armoede, leven beneden het bestaansminimum, niet voorkomen. Dat is niet alleen een kwestie van een minimum inkomen. Ook de uitgavenkant kan, door een stapeling van kosten, bijdragen aan een onhoudbare en onaanvaardbare leefsituatie.

Sociaal isolement is één van de gevolgen, met name kinderen worden hiervan de dupe. Een 'zorgzame' samenleving laat dat niet gebeuren.

Niet op basis van het onbeperkt toeschuiven van geld, maar door het ontwikkelen van inzicht en eigen verantwoordelijkheid, het activeren en het bieden van perspectief.

Wat te doen? En hoe?

Voorkomen van armoede is voor ons prioriteit nummer één: eenmaal in armoede gevangen stapelen de problemen zich op.

We zetten in op preventie via verschillende wegen:

- via werkgelegenheidspolitiek: het waar mogelijk (bij)sturen van de verdeling van werk en inkomen, het in stand houden van beschermt werk, het stimuleren van werkervaringsplaatsen voor jongeren en werk voor mensen met een arbeidshandicap bij MKB en gemeente.
- via aanbestedingen: bij aanbestedingen past de gemeente de 5% regel toe, die er toe leidt dat 5% van de werknemers c.q. van de werkgelegenheid bestemd is voor mensen met een arbeidshandicap.
- via een proef met basisinkomen voor een bepaalde groep mensen in de bijstand (zgn. fase 4) en een mogelijkheid voor een zachte lening als onderdeel van schuldhulpverlening.
- via vroegtijdige signalering van een mogelijke schuldproblematiek, door het systematisch 'afromen' van signalen van wijk- en buurtteams, onderwijs, sportverenigingen, maatschappelijk werk, kerken en woningcorporaties, met doorgeleiding en vervolgens op preventie gerichte hulp door de aangewezen instantie(s).

Geen kinderen in armoede

Het is onaanvaardbaar dat kinderen in armoede moeten opgroeien.

Voor minima-gezinnen moet er een sluitende regeling komen voor deelname van kinderen aan sport, cultuur en onderwijs (o.a. via de Stichting Leergeld),

en een geïntegreerd aanbod aangaande de mogelijkheden van toeslagen en vrijstellingen en de mogelijkheid van budget coaching.

Weg uit armoede

Voor mensen in de bijstand is er een mogelijkheid tot erkenning van competenties en het verwerven van een officieel ervarings-certificaat om beter bemiddelbaar te worden op de arbeidsmarkt, zo nodig deelname aan een alfabetiseringscursus en andere scholingstrajecten richting arbeidsmarkt. Een starterslening om een onderneming te kunnen starten behoort ook tot de mogelijkheden.

Informatie over en de mogelijkheden van bijzondere bijstand, toeslagen en vrijstellingen worden breed bekendgemaakt en desgewenst toegelicht, door de gemeente en via wijkteams en buurtschappen. Samenredzaamheid en maatschappelijke participatie in buurt en woonkern wordt gestimuleerd.

Er is één regisseur voor een gezin in (armoede) problemen en/of schulden. Hulp bij acute noden wordt verder gecoördineerd, vanuit een integrale benadering. Als opvangnet wordt een Stichting Urgente Noden Hof van Twente opgericht: één loket voor urgente noden met protocollen via gemeente, kerken, maatschappelijk werk en wijkteams. Een andere noodvoorziening is de voedselbank die samenwerkt met de stadslandbouw. Tenslotte streven we naar het bestendigen van een vergelijkbare faciliteit voor kleding. De kledingbank 'Van Katoen' verleent diensten in de vorm van het gratis beschikbaar stellen van kleding. De doelgroep van onze kledingbank zijn inwoners van de gemeente die:

- een gemeentelijke uitkering hebben,
- niet meer dan het wettelijke minimum loon verdienen,
- gebruik moeten maken van de schuldhulpverlening, of
- een verwijfsbrief van de gemeente Hof van Twente hebben.

Wij willen dat de gemeente de kledingbank, voor zover nodig, structureel steunt.

Agrarisch ondernemen

Waarom belangrijk?

Ons buitengebied, met haar agrarische sector, is van grote betekenis. En we zijn in oppervlak gemeten een van de grootste gemeenten van Nederland. De functies van ons buitengebied zijn divers, ze dragen bij aan onze economie, aan natuurwaarden en ecologische kwaliteiten, ze bevorderen ons welzijn, we wonen en recreëren er. We zoeken daarbij naar de juiste balans, een balans die in de loop van de tijd ook verandert. In het verleden bood het buitengebied plaats aan relatief veel en kleinschalige familiebedrijven. Deze brachten een divers landschap en hielden dat in stand. Een aantal grote landgoederen vormden de kersen op de taart. Marktwerking dwong de bedrijven tot schaalvergroting: minder bedrijven met grotere stallen en meer vee. Deze ontwikkeling brengt op termijn de boerenstand uit balans: de bedrijfseconomische grondslag kalft af, de ecologische schade is groot, het welzijn van mens en dier komen in de knel.

Wat te doen?

Een transitie is nodig, we moeten toe naar een economisch, ecologisch én ethisch houdbare agrarische sector. Dat kan niet zonder sterke agrarische bedrijven. We moeten dan wel investeren in nieuwe vormen van landbouw en veeteelt. Kleinschaliger en extensiever, maar met voldoende opbrengsten. Zoals hoogwaardige, biologische producten die lokaal worden afgezet bij horeca en particulieren. Ook energieteelt, biomassaverwerking en de teelt van nieuwe gewassen - zoals cannabis voor medicinaal gebruik - bieden perspectief. Tenslotte kan flankerende bedrijvigheid - natuurontwikkeling en natuurbeheer, recreatie en vrijetijdseconomie, wonen en zorg, ICT-bedrijven - het buitengebied verder versterken.

We beseffen dat de 'behoudende' krachten vanuit bedrijfsleven, banken, Europese Unie en wereldmarkt groot zijn. Maar verandering is noodzakelijk, en de gemeente, maar ook de EU, heeft middelen om die verandering te stimuleren.

En hoe dan?

Met de sector willen we de ontwikkeling naar biologische en kleinschalige landbouw faciliteren. Door goed draaiende duurzame bedrijven in de Hof als voorbeeld te stellen voor bedrijven die zo'n verandering overwegen.

En door onderwijsprojecten en voorlichting over de verandering naar een duurzame landbouw. Initiatieven vanuit de sector en vanuit de buurtschappen die bijdragen aan het verduurzamen van het buitengebied willen we materieel en immaterieel steunen.

Door bijvoorbeeld duidelijke procedures, procesondersteuning, bijdragen aan haalbaarheidsstudies. Tenslotte kunnen via het vestigings- en vergunningenbeleid meer duurzame en kleinschaliger familiebedrijven worden gestimuleerd.

Er komen financiële middelen om coöperaties te starten door agrarische bedrijven die gezamenlijk duurzaam willen ondernemen. Aan de vraagzijde kan de markt voor hoogwaardige, lokale landbouw-producten worden versterkt. Door bijvoorbeeld inkoopcoöperaties, 'plukdagen' en door voorlichting over de samenhang tussen koopgedrag en de kwaliteit van de eigen leefomgeving.

We willen agrariërs die over willen stappen naar energieteelt ('zonneboerderij', biomassa) of nieuwe gewassen ondersteunen, in samenwerking met de sector zelf. We zorgen voor goed internet in het buitengebied, zodat de technische ontwikkelingen binnen de sector niet belemmerd worden. Maar die ook de vestiging van andersoortige, kleinschalige activiteiten mogelijk maken (zorg, ICT-bedrijven).

Tenslotte willen we agrotourisme als inkomstenbron stimuleren. Onder meer door bij de inrichting van het landschap en de toelating van activiteiten rekening te houden met de verschillende belangen van bijvoorbeeld natuur, toerisme en landbouw. Verrommeling moet worden tegengegaan, de kwaliteit van het Twentse landschap met zijn cultureel erfgoed moet behouden en uitgebouwd worden.

Verduurzamen van de Hof

Waarom belangrijk?

Duurzaamheid raakt ons allemaal. We kunnen niet doorgaan met het uitputten van onze aarde, uitbuiten van ontwikkelingslanden door geen eerlijke prijs te betalen, onze aarde te zwaar te belasten met verontreiniging van grond, water en lucht. We onderschrijven het ingezette beleid van de gemeente: klimaatneutraal, nul-emissie CO2, gesloten kringlopen, kortom circulaire economie. We voegen daar het doel 'fairtrade gemeente' aan toe. Deze inspanningen zijn we verplicht aan onze mede wereldbewoners en aan onze kindskinderen. We vinden het niet meer dan 'normaal' om geen misbruik te maken van anderen, om het aards bezit niet meer dan evenredig op te souperen, om ons 'huis' niet te bezoedelen en om de gevolgen van ons handelen niet ten laste te laten komen van degenen die deze wereld na ons zullen bewonen. Verduurzaming is dan ook noodzaak vanuit vier gezichtspunten: economisch, sociaal, klimaat en ethisch.

Wat te doen?

Ons energiegebruik kan en moet worden teruggebracht, evenals het netto-gebruik van waardevolle grondstoffen en materialen. Voor zover dan nog nodig wordt onze energiebehoefte gedekt door duurzame vormen van energie: zon, wind, biomassa, waterkracht. De resterende klimaatimpact wordt gecompenseerd. Materieel gebruiken we 'fairtrade' en 'groen' gecertificeerde materialen en producten op allerlei gebied. Ook het transport wordt duurzaam: elektrisch en brandstofcel. Het begrip duurzaam past bijna op alles in onze gemeenschap. Zo wordt de Hof fossielvrij, klimaatneutraal en materieel en moreel duurzaam. Niet alleen omdat dat moet, maar omdat we dat willen.

En hoe dan?

De benodigde beweging kan alleen collectief tot stand worden gebracht, het kan niet zonder de bijdragen van burgers, bedrijven, instellingen en gemeente. Daartoe worden de initiatieven van burgers en bedrijven gericht gestimuleerd en ondersteund. Coöperatieve samenwerking lijkt aantrekkelijk. Wel zodanig dat de 'opbrengsten' vooral aan het doel en aan onze gemeenschap ten goede komen, aan alle inwoners. Door ervaring wijs geworden zijn we kritisch over de rol van commerciële partijen in dit proces. Ze zijn nodig,

maar binnen kaders die we zelf stellen. En we beseffen ook dat initiatieven niet alleen bij burgers en bedrijven berusten, maar dat de gemeente ook zelf aan de bak moet. Dit leidt in het algemeen tot een transitie van groot-schaligheid op allerlei terreinen naar kleinschaligheid.

De bewustwording over de noodzaak van deze transitie groeit: tijd om te handelen!. Daarnaast willen we 'niche markten' bevorderen, voor bijvoorbeeld scharrel- en biologische producten, diervriendelijk geproduceerde vleeswaren e.d. We zullen ons daarbij ook moeten inspannen om de consument er toe te brengen hiervoor een 'faire' prijs te willen betalen. Datzelfde geldt voor energiezuinige en/of duurzaam geproduceerde producten: wil én kan de consument hiervoor meer betalen? En zo nee, zou de gemeente dan het verschil moeten bijpassen? We laten die vraag voor nu nog onbeantwoord, maar ze is wel aan de orde.

Wij zien deze transities als kans voor onze gemeenschap. Het biedt mogelijkheden van technologische verbetering waaraan onze ondernemers kunnen bijdragen en waarvan ze kunnen profiteren. Onze maakindustrie, de bouw en installatiebedrijven en de ondernemers in ons buitengebied kunnen er wel bij varen. Dit door de benodigde investeringen in zonnepanelen, woningisolatie, gasmeter vrije en 'groen label plus' woningen, energieteelt en installaties voor biomassa- en mestvergisting. Ook vervoer, vervoerssystemen en de logistieke verkaveling van wonen en werken zullen oplossingen gaan vragen die we nu nog onvoldoende kunnen overzien.

Het helpt de burgers om met elkaar doelen te stellen en te bereiken, en daar uiteindelijk ook zelf voordeel van te hebben. Dat gaat niet altijd makkelijk: 'mooi' en 'zonder risico' zijn rekbare begrippen. Door procesgang, plaats en vormgeving kunnen bezwaren voorkomen worden:

- buurt en omgeving moeten willen, bij voorkeur als initiatiefnemer zelf, anders door vroegtijdige betrokkenheid, meedelen in opbrengsten en zo nodig ruimhartige compensatie;
- de uitvoeringsvorm telt natuurlijk ook mee, zoals bv veel kleine turbines in plaats van een hele grote met een doordachte landschappelijke inpassing.

De opgave is veelomvattend. Energiebesparing landt bij bedrijven, woning-eigenaren en -corporaties, en individuele burgers. Duurzame energie-opwekking vergt een scala aan technieken die gebruik maken van zon, water en wind. Duurzaam transport komt met elektrisch rijden en brandstofcellen. Ook een mestvergisting is ons inziens noodzakelijk en wenselijk, of dat groot- of kleinschalig is zal nog moeten blijken.

De politiek tenslotte zal richting moeten geven, kaders stellen en middelen en menskracht moeten toewijzen. Wat ons betreft omvat dat verschillende aspecten:

- we kopen als gemeente 'groen', 'fairtrade' en 'sociaal rechtvaardig' in;
- we kopen bij voorkeur lokaal, we investeren bij voorkeur in de Hof, met de Regio als goede tweede;
- en dat mag wat extra kosten, economie is niet alleen maatgevend;
- we willen meer 'maatschappelijk geld' inbrengen om de transitie tot stand te brengen, bij renderende initiatieven in de vorm van startersleningen die uiteindelijk weer worden terugbetaald;
- we willen gebruik maken van objectieve, onafhankelijke expertise in gesprekken met initiatiefnemers, die zoeken we bij onze eigen bedrijven en bij onderzoeksinstellingen zoals de UT;
- tenslotte ontwikkelen we een effectieve vorm van communicatie met burgers en bedrijven, om ons te verantwoorden en om onze partners in deze transitie te betrekken en te ondersteunen.

Vluchtelingenbeleid

Waarom belangrijk?

Van oudsher gold in Twente: Noabers helpen elkaar. Dit Twentse Noaberschap wordt heden ten dage aangevuld met de internationale verdragen voor de rechten van het kind en de rechten van de mens. Dus allereerst bieden wij mensen die vluchten voor politiek of oorlog en geweld hulp en onderdak.

Wat te doen?

Nieuwkomers vormen een verrijking van de cultuur en economie in de Hof van Twente. De gemeente spant zich in om statushouders te huisvesten. Onze gemeenschap begeleidt deze nieuwkomers vanzelfsprekend als noabers. Daar staat tegenover dat veel mensen zich zorgen maken, over de beschikbaarheid van huisvesting, werk, veiligheid. Deze zorg richt zich ook - en vaak niet terecht - op nieuwkomers met een andere etnische achtergrond, cultuur, gebruiken en overtuigingen.

Onnodige zorg moet worden weggenomen, ook en vooral door contact en communicatie. De gemeente brengt daartoe mensen bij elkaar en organiseert een bewustwordingscampagne over de begrippen vreemdeling, asielzoeker, vluchteling, migrant, gastarbeider, illegaal, statushouder, Nederlander.

De buurt wordt gestimuleerd en ondersteund in het bijdragen aan de assimilatie van statushouders. Zolang als nodig vindt begeleiding plaats door vrijwilligers die daartoe ook professionele deskundigheidsbevordering en ondersteuning ontvangen. De gemeente begeleidt mensen naar en bij de inburgercursus. Na het slagen voor de inburgercursus geeft de gemeente adequaat advies en begeleiding bij de toeleiding naar een NT2 opleiding en/of passend werk. Vanaf een vroeg stadium in het integratieproces worden individuele kwaliteiten en ambities in beeld gebracht, deze worden gericht ontwikkeld. Taalvaardigheid is hierbij een eerste vereiste. Daarnaast is er voortdurend professionele aandacht voor psychosociale problematiek.

En ook

- In Hof van Twente is ruimte voor een kleinschalig AZC, inpasbaar in de gemeenschap. De inwoners worden vroegtijdig geïnformeerd bij de planvorming omtrent plaats en huisvesting. Er is op dit moment geen

behoefte aan zo'n AZC, maar we willen er klaar voor zijn als de situatie verandert.

- De gemeente streeft naar ruimhartige toepassing van het kinderpardon voor hier gewortelde kinderen (kinderen die minimaal al 5 jaar in Nederland verblijven).
- De gemeente voert regie bij de inburgering.
- Er komt een schakelklas in de Hof van Twente. Nieuwkomer-kinderen kunnen hier terecht als schakel naar het regulier primair onderwijs.
- In regionaal verband, in Twente, komt er een schakeljaar Hoger Onderwijs. In een schakeljaar bereidt een vluchteling-student zich voor op de instroom in het hoger onderwijs.
- De gemeente ondersteunt initiatieven als Kleurrijk Hof van Twente en de Dag van de Dialoog.

Kunst en Cultuur

Waarom belangrijk?

Kunst en cultuur zijn van grote betekenis voor onze gemeenschap. Ze tillen de mens uit boven een basaal niveau van 'overleven'. Ze verrijken het individu door beleving en talentontwikkeling. En ze versterken de sociale cohesie door het delen van waarden en emoties. Het opdoen van kennis en inzicht hierover en het stimuleren van creativiteit behoren tot de basisontwikkeling voor elk mens. De aanwezigheid van culturele voorzieningen en evenementen leidt tot directe economische baten en werkgelegenheid. Kunst en cultuur maken de Hof ook aantrekkelijk als vestigingsplaats voor burgers en bedrijven. We zien in dat verband nieuwkomers vanuit een andere cultuur ook als een verrijking voor de Hof.

Wat te doen?

Voorzieningen voor Kunst en Cultuur behoren laagdrempelig te zijn. We willen de 'culturele infrastructuur', zoals theater, bibliotheek en muziekschool, behouden. Net als ons cultureel erfgoed, belangrijk voor onze identiteit en voor de vrijetijdseconomie. Daarnaast wordt aandacht besteed aan de multiculturaliteit in de Hof. Op alle scholen blijft muziekles plaatsvinden. Elke school volgt dezelfde didactische mogelijkheden. We willen de 'cultuurcoach' op scholen handhaven. De pilot rond cultureel erfgoed op scholen, waarin leerlingen daarmee kennis maken, wordt voortgezet en uitgebouwd.

En hoe dan?

Voorlichting en communicatie over culturele waarden en evenementen wordt geïntensiveerd. De mogelijkheden voor deelname aan activiteiten worden (nog) beter bekend gemaakt, inclusief de financiële ondersteuningsmogelijkheden. Scholen worden betrokken bij diverse activiteiten, leerkrachten en ook welzijnsorganisaties worden gevraagd de deelname door kinderen te stimuleren. We willen vouchers voor kinderen tot 18 jaar die deelname aan activiteiten vergemakkelijken. Daarnaast streven we naar meer beeldende kunst in openbare ruimte! Tenslotte willen we nieuwe talenten en ook kleinschalige ontwikkelingen stimuleren en financieel ondersteunen.

Het volledige manifest vindt u ook op:

<https://hofvantwente.groenlinks.nl>

<https://hofvantwente.pvda.nl>

<https://hofvantwente.sp.nl>

